

در علیہ غلطہ آروک غزنوی اداره خاندہ

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէս է ուղղել  
ԱՐԵՎԵԼԿ ՕՐԱՔԵՐԲԻ  
ԽՄԱՍԿՐՈՒԹԵԱՆ  
ՊԼԻՍ, Ղալաթիա, Նուստուկեան Խան  
Les Annonces sont reçues  
à la Direction du Journal "ARÉVELK",  
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐՍ 20

ԱՐԵՎԵԼԿ

ԲԱՏԱՆՈՐԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ  
Պոլսյ ի գաւառներու համար աւելան 140 դր.  
» » » վիցամայ 70 »  
» » » Եւսամայ 40 »  
Օսար երկրներու համար  
» » » Եւսամայ 40 Ֆր.  
» » » Եւսամայ 20 »  
Իրաւի փոխարին փոխ Կլիմաճու, 115  
դրուէ փոխ 100 դրուէ հաւուով :  
Տեղական Իրաւարի ծախք բաժնոցայ կրկնաբերի:

Մանուկանց համար պէս է դիմել ուղղակի  
Խմբագրութեան :

20 ՓԱՐՍ 20

## ՆՊԱՍՏԻ ԳՈՐԾԸ

Նպաստից նորակալով Յանձնաժողովոյ վերջին նիստին որոշումները բաւական լայն ու կարեւոր տեղ մը կը զբաղէին «Պատրիարքարանի Լուսերան» կարգին մէջ եւ զանազան խորհրդածութեանց ներքին մասնակարարութեւնը ընտելեան ունին : Այսօր, դատաւարներն խնդրանքներ եղան ինչ 23 նոր դպրոցներ բանալու համար : Յանձնաժողովը նկատելով որ Նպաստից անուակիր դարձական միջոցները չեն ներդրում աւելցնելով զո՞հարկու ապա այս դիմումներուն, անոնց նկատառումը պատճառ առիթի թողուց : Այս «պատճառ առիթ» ըստաւոր անպարտաւոր ժամանակով յետաձգուած մըն է, կամ տեսակ մը փոխթողման միջոցով որուն համար մեղադրելի չէ Յանձնաժողովը, քանի որ իր անուակիր մէջ դրած չունի, բայց միեւնոյն ժամանակ պէտք է երեսակային կացութիւնը այն դիւրակայան երեսակներուն որոնք պարզ նախադրութեան մը պէտք կը զգան իրենց արդար կարողութիւնը մը ստորկցնելու համար եւ կեղծորոշել կը զարգանալով անոնց փոքրիկ ծախքի գումար մը : Ինչ պիտի ըլլան հիմակ այդ տղաքը. ինչի կամ մէկ. արդէն զանոնք համալսարանական կանոնները դարձնել չէ ծնողներուն նպատակը, այլ փայնի իրենց գեղջուկ վիճակին համապատասխան նախադրութեան մը օժտումը պատանները, ու այլապէսին համար ալ «գրամ չիկայ» կը պատասխանեն :

Ուրիշ առիթի ծանուցուեցան թէ գիւղացին զպարտաւոր անուակայ մէջմէկ ոսկի ծախքով կրնային բաշտել կամ բացառուաներ յարաւանք : Եւ երկու-երեք բարեւանք անհասանելի ալ ստանձնեցին երկու-երեք գիւղացին նախադրութեան ծախքը : Արդ, ինչի նոյն բանը չլլայ նոսն այս 23 դպրոցներուն համար. միթէ Պոլսոյ Հայերուն մէջ դժուար է գտնել քանահերեք հոգիներ տարին 13500 ոսկի տուլ յօտաւորն աղքատիկ գիւղի մը տղանք պատարարութեան ստատարը ըլլալու բարեւանքը դառնումն իրաւարութեան : Մեր համայնքին բարեբաղակաւ ու կրթական զգացողութեան նկատմամբ այս աստիճան յուսահատ ըլլալ կարելի չէ՝ եւս ինքեղբայրն համար որ այս մտած ձեւաւորմանը, Պատրիարքարանի կողմէն, անհետեւանք ու ապարդիւն պիտի մնայ : Առանց յատկանշութեան ունենալու. Նպաստից Յանձնաժողովին որ եւ թէ ինքեղբայրին մը ընելու կամ անոր որոշումները խնդրել առարկայ դարձնելու, կը կարծենք թէ այս կողմանով փորձ մը իր օգուտը պիտի ունենայ, ու կրնայ սակեւ հաշիւն ալ ունենայ թէ միայն բարեբաղակաւ շարժութեան մը առարկայ դառնան այս տողերը :

Սպասելով որ յառաջիկային պէտք եւ համ կարգադրութեան ըլլալ անպատճառ որբերուն նկատմամբ, Յանձնաժողովը հարկ դառն է անպատճառ զի ար տեսնել պարզ կարգ մը որբանոցներու գոյութիւնը եւ կրտսին վճարել անոնց թոշակները : Անա՛ կարգադրութեան մը որ ինչի ու մարդասիրութեան համաձայն է կաշարեւրապէս, եւ այնպիսի աւելի արժանի է գնահատման որպէս գիտնել թէ Նպաստից անուակիր գիւղիցի դաստիարակ է նպաստաներուն հետզհետեւ դարձելով : Միայն կողմէն, այն որբանոցներ որոնց մէջ պատասպարտուող ու կրթութիւն տուող վիճակը ապագայում մասին տեղական միջոցները ձեռք առնուան են, կը զարգանա Նպաստը ընդունել : Տեղական միջոցները ընդունել :

## ԼՈՐԻՔ ԷՆՕ (63)

## ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

Սին դատին վերջնային կոմսը իր մարդոց կողմէն դառնալով, ըստ մեզմ այլ հեղինակաւոր չեղաւով մը :  
—Ձեր կարգերը ընդառնեցէ՛ք, ասոր պէս քաջաբեր մարդիկ պատրաստմիկ պատանիներով պէտք է դուրս ելլեն ասիկ :  
Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մէկուն դատաւորով յարեց :  
—Ձերի պատանի կը յանձնեմ, ձեր պատասպարտութեան համար զորքաւորել տուած հրամանս :  
Այս խօսքերը հանդարտեցուցին տաւազակները, որոնք յարգանքով լի իրենց պատանի նկատմամբ իրարմ հետացան եւ ձախարակ ունին չէնք պայտաւորել մարդոց, որոնք դառնալով որոնք ու բարձրադրութեան, զէպի դարձապատանի դուրս ուղղուեցան :  
—Մերի հետ հոս գար, ցարգու լը-կոնտ, խօսքը թիպիլիւր ուղղուի :  
—Ես պէտք է որ հոս մնամ, պատասխանեց թիպիլիւր : Բայց դուք մի հեռանալ բողբոլին, որովհետեւ կրնամ պէտք ունենալ ձերի :

Կը հասկնանք տեղացիներուն բարեբաղակութեան ու նպատակի վստահիլ այլ եւս, ինչ որ զնախադանքին հանգամանք մը չունի բնաւ, քանի որ արդար է սպասել զաւառացիներին—անոնց կարող դաստիարակութեան ընկալունակութեան— որ իրենք ալ համաժամ չափով մը օժանդակեն իրենց շուրջը դրած նուազ տղան, ապրուստի միջոց մը հայ-թաղիկով, աշխատութեան մը տալով չափահասներուն :

Նպաստի գործը շատ ընդարձակ է եւ որպիսի ասան որ դրամական աւատ նուէրներ կը համեմէն ամէն կողմէն, կեղծորդ պէտք չտեսաւ բնաւ տեղական միջոցներով որբանոցները հոգալու յանձնարարութեան : Այսօր, անհրաժեշտ պէտքերու միայն կրնայ համեմէն Նպաստից անուակիր, եւ այս կացութեան հանդէպ՝ իրաւունք ունի անկողնելու որ տեղացիներն ալ իրենց մասնակցութեան բաժինը ունենան : Իսկ մասնաւորապէս Անիմալի որբանոցին դաւով, որովհետեւ 20 անդամաւ մասնակցներ կան ինչ պայտաւորութեան ու խնամքի կարող, Յանձնաժողովը վերջին դիմումը մը կ'ընէ Մանչեսթրի որբանոցում միմիայն որուն նպատակը բացառած էր այդ բարեգործական հաստատութիւնը խնդրելու համար որ համեմ չարեանակը իրենց օժնութիւնը միմիայն որ աղքատ չափահաս վիճակի համայն : Այս դիմումը, իր անհրաժեշտութեան մէջ, իր ազդեցութիւնը պիտի ունենայ անուշաւ, եւ Մանչեսթրի Հայերուն որոնք մէկ անգամին 150 ոսկի դուրս մը տրամադրեցին Ջուզպիցի քանաւային բանալիք դատին մէջ իրենց պատասպարտութեանը պահելու եւ ներկայանալիք ծախքերը հոգալու համար, կարելի՛ է որ մերթն Պատրիարքարանին այս խնդրանքը՝ սկսուած բարեգործութեան մը ասան մը ալ չարեանակու եւ իր վախճանին հասցնելու համար :

Յիշատակելի վերջին պարագայ մը՝ Նպաստից Յանձնաժողովին որոշմանց մէջն է :

Բոլորանց երիտասարդ մը, Փիլիպպոս Մովսէսեան, Սեբեդեան միմիայն Պերոնի եղբայր ամուսնաց համբարդուրիս կատարել է՝ իր զորքադրութեան ստորկելու փափագով :

Պերոնի հոգեւոր հովիւը տեղեկագրելով այս իրողութիւնը, խնդրած էր որ տարեկան 12 ոսկի նպաստ մը յատկանշուի ինչ որ չլրացու. Յանձնաժողովը, պայման դնելով, սակայն, որ այդ երեք տարեկան Պերոնի բժշկական վարձարանին շրջան աւարտելէն ետքը, իր ծնողներով զանաւային եւ հոս ի գործ դնել իր արհեստը :

Հիմապի չէ՛ք գտնել տոկոսութիւնը եւ ուսումնասիրութիւնը այդ Փիլիպպոս Մովսէսեանին որ՝ աշխարհի չընթան կատարելու համար հարկ եղած ժամանակաւ միջոցէն անել երկար տեւողութեամբ ժամադրութեան մը կը կատարէ՝ զեղծորդութեան ստորկելու եւ իրեն ապագայ մը պատրաստելու համար : Իսկ անուակիր մէկ ոսկի նպաստն աւելի օժանդակութեան մը արժանի էր, այն միջամասնակցներն մէկուն—եթէ երբեք ունեցած ըլլալին մը մէջ—որոք եւրոպացի հասարակները կը հաստատեն՝ առաքելութեան, կրթականութեան գերազանցակց պիտի եւ եղական օրինակները վարձարանները համար : Իսկ բարոյական քաջաբերները մը համար, կ'արժէր մասնաւոր իշխանակութեան մը, այս էջերուն մէջ, իր անուակիրն ու իր եղակից պատասպարտուող ու կրթութիւն տուող վիճակը ապագայում մասին տեղական միջոցները ձեռք առնուան են, կը զարգանա Նպաստը ընդունել : Տեղական միջոցները ընդունել :

## —Լա՛ւ. ո եւ է զինտուուն պիտի սպասեմ զերի :

Եւ թիպիլիւրի մարդիկը անհետացան բողբոլին, վերնօղ կոմսը իր մարդոց ըստ :

—Հիմա, բարեկամներս, պէտք է զորդեհով զբաղիք. ձերի մէկ ժամ միջոց կուտամ, մարեւոյ համար զայն : Օ՛հ, զորքի սկսեց :

Անաղանդները դուրս ելլելով զընտելին մէջ տարածեցան, հոգեւոր մարեւոյ համար, որ զիւր ատենին մոխիր պիտի դարձնէր ամբողջ չէնքը :

Վերջնային կոմսը, ընկերակցութեամբ իր երկու ստորադասակ աղտուակներուն, իր մարդոց միմիայն կ'երթար, երբ թիպիլիւր անոր մօտեցաւ եւ յարգալից ձեւով մը ըստ :

—Աղանդներն չարեանք, պարոն կոմս, սակայն ներքեցէ ինձի, անշուստ եւ խեղճ մարդ, որ չորս մը խնդրեմ ձեռն : Ձեր աշխուստութեան համար մեծ բան մը չէ՛ այդ չորսը :

Եւ որովհետեւ վերնօղ կոմսը ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէր թիպիլիւրի խօսքերուն, այս վերջինը չարեանեց :

—Հոս կը տեսնէք, բնաւ, մարդիկն անկողնից ցոյց տալով, ըստ զոնք, ձեր աշխուստին մը որ մեռած է եւ մանկապարտեան մը :

Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մը կ'արժէր իր կարգին զգեց նոյն իսկ մանկապարտեան վաճառականի ձո ըսել, իրենք թէ ամիկա՛ յատկապէս չինուած ըլլալ վարձարաններուն եւ տրապարաններուն համար :  
Գուցէ անոնց համար պարզ գաւառացի ըլլանք մենք, բայց ամէն պարագայի մէջ ծայր կ'երթանք իրենց գնեց իրարու կը մօտեցնէ, ընկերական սանդուղին անտիանները կը սեղմէ եւ եղբայրականութեան հաւասարութիւն մը կը գնէ պարտիկին եւ մեծին միմիայն, առանց դժգոհութեան տեղի տալու երկու կողմին ալ :  
Միմիայն Պոլսոյ մարդերուն ձոն ճիշդ հակառակ դեր մը կը կատարէ. որքէ դժգոհ են իրենք, բայց եկու. տես որ մեր նախաձեռն չի գործելու հոս, եւ նոյն իսկ եթէ ինքեղբայրու տեղ անցնինք՝ նորէն մեր ձոն հաղոր ձոն հոս չնք փոխելու :  
Խօսքը մէկերին, չեմ գիտեր թէ ինչ ձեռք խառնա ինձի ձոն եւ ձոն ինչպիսի մը յարուցանելու հոս, միմիայն դիտարկութեան ուրիշ բան չկէր :

Կարտաւարի զերին է թերեւս որ ծննդաւոր յատկապէս այդ բաղին վրայ գաւառ ուշադրութեան ու ըսել տուաւ. քանի որ կը զգած թէ տեղ չունէին բնաւ այս տեղ :

—Մա՛, եւսմում, ձեռք չէ, եւ յետոյ... On est de Smyrne, ou on ne l'est pas.

Իւրմի... որքան փոխուել է սուկայն Հին ժամանակներու մէջ, եւս առաջին անգամ արդէ իւրմի կը գնէր եւ կ'ուզէր ծանոթանալ զաղաքին հետ, առաջին անգամ դէմը կ'ուզէր երկուստեան տաւարին վրայ կը խօսէր բերի, Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ցոյց կուտար.—Սա է կ'ընէր Սեդեկի վարձարանին գերեզմանը, հիւանդանոցի կ'ուտանդէր գրեզ, հայտնող կը պարտեցին եւ Տիֆլիսի խառնուրդ կը յանձնարարէր գնումներու համար :

Իսկ հիմա՛ իւրմիցին ցոյց կուտայ զեղ Մարաթի, Սեդեկի Քիւլը, Սեմանտուայի պարտեց, Օլիմպիան, Լէնինտաւ, Լուքան, վերջապէս այն ամէն ծախքը, ուր տուած մէկալիքը չափով զոտանալ կը ծախեն զերի :

Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մը կ'արժէր իր կարգին զգեց նոյն իսկ մանկապարտեան վաճառականի ձո ըսել, իրենք թէ ամիկա՛ յատկապէս չինուած ըլլալ վարձարաններուն եւ տրապարաններուն համար :  
Գուցէ անոնց համար պարզ գաւառացի ըլլանք մենք, բայց ամէն պարագայի մէջ ծայր կ'երթանք իրենց գնեց իրարու կը մօտեցնէ, ընկերական սանդուղին անտիանները կը սեղմէ եւ եղբայրականութեան հաւասարութիւն մը կը գնէ պարտիկին եւ մեծին միմիայն, առանց դժգոհութեան տեղի տալու երկու կողմին ալ :  
Միմիայն Պոլսոյ մարդերուն ձոն ճիշդ հակառակ դեր մը կը կատարէ. որքէ դժգոհ են իրենք, բայց եկու. տես որ մեր նախաձեռն չի գործելու հոս, եւ նոյն իսկ եթէ ինքեղբայրու տեղ անցնինք՝ նորէն մեր ձոն հաղոր ձոն հոս չնք փոխելու :  
Խօսքը մէկերին, չեմ գիտեր թէ ինչ ձեռք խառնա ինձի ձոն եւ ձոն ինչպիսի մը յարուցանելու հոս, միմիայն դիտարկութեան ուրիշ բան չկէր :

Կարտաւարի զերին է թերեւս որ ծննդաւոր յատկապէս այդ բաղին վրայ գաւառ ուշադրութեան ու ըսել տուաւ. քանի որ կը զգած թէ տեղ չունէին բնաւ այս տեղ :

—Մա՛, եւսմում, ձեռք չէ, եւ յետոյ... On est de Smyrne, ou on ne l'est pas.

Իւրմի... որքան փոխուել է սուկայն Հին ժամանակներու մէջ, եւս առաջին անգամ արդէ իւրմի կը գնէր եւ կ'ուզէր ծանոթանալ զաղաքին հետ, առաջին անգամ դէմը կ'ուզէր երկուստեան տաւարին վրայ կը խօսէր բերի, Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ցոյց կուտար.—Սա է կ'ընէր Սեդեկի վարձարանին գերեզմանը, հիւանդանոցի կ'ուտանդէր գրեզ, հայտնող կը պարտեցին եւ Տիֆլիսի խառնուրդ կը յանձնարարէր գնումներու համար :

Իսկ հիմա՛ իւրմիցին ցոյց կուտայ զեղ Մարաթի, Սեդեկի Քիւլը, Սեմանտուայի պարտեց, Օլիմպիան, Լէնինտաւ, Լուքան, վերջապէս այն ամէն ծախքը, ուր տուած մէկալիքը չափով զոտանալ կը ծախեն զերի :

Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մը կ'արժէր իր կարգին զգեց նոյն իսկ մանկապարտեան վաճառականի ձո ըսել, իրենք թէ ամիկա՛ յատկապէս չինուած ըլլալ վարձարաններուն եւ տրապարաններուն համար :

Գուցէ անոնց համար պարզ գաւառացի ըլլանք մենք, բայց ամէն պարագայի մէջ ծայր կ'երթանք իրենց գնեց իրարու կը մօտեցնէ, ընկերական սանդուղին անտիանները կը սեղմէ եւ եղբայրականութեան հաւասարութիւն մը կը գնէ պարտիկին եւ մեծին միմիայն, առանց դժգոհութեան տեղի տալու երկու կողմին ալ :  
Միմիայն Պոլսոյ մարդերուն ձոն ճիշդ հակառակ դեր մը կը կատարէ. որքէ դժգոհ են իրենք, բայց եկու. տես որ մեր նախաձեռն չի գործելու հոս, եւ նոյն իսկ եթէ ինքեղբայրու տեղ անցնինք՝ նորէն մեր ձոն հաղոր ձոն հոս չնք փոխելու :  
Խօսքը մէկերին, չեմ գիտեր թէ ինչ ձեռք խառնա ինձի ձոն եւ ձոն ինչպիսի մը յարուցանելու հոս, միմիայն դիտարկութեան ուրիշ բան չկէր :

Կարտաւարի զերին է թերեւս որ ծննդաւոր յատկապէս այդ բաղին վրայ գաւառ ուշադրութեան ու ըսել տուաւ. քանի որ կը զգած թէ տեղ չունէին բնաւ այս տեղ :

—Մա՛, եւսմում, ձեռք չէ, եւ յետոյ... On est de Smyrne, ou on ne l'est pas.

Իւրմի... որքան փոխուել է սուկայն Հին ժամանակներու մէջ, եւս առաջին անգամ արդէ իւրմի կը գնէր եւ կ'ուզէր ծանոթանալ զաղաքին հետ, առաջին անգամ դէմը կ'ուզէր երկուստեան տաւարին վրայ կը խօսէր բերի, Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ցոյց կուտար.—Սա է կ'ընէր Սեդեկի վարձարանին գերեզմանը, հիւանդանոցի կ'ուտանդէր գրեզ, հայտնող կը պարտեցին եւ Տիֆլիսի խառնուրդ կը յանձնարարէր գնումներու համար :

Իսկ հիմա՛ իւրմիցին ցոյց կուտայ զեղ Մարաթի, Սեդեկի Քիւլը, Սեմանտուայի պարտեց, Օլիմպիան, Լէնինտաւ, Լուքան, վերջապէս այն ամէն ծախքը, ուր տուած մէկալիքը չափով զոտանալ կը ծախեն զերի :

Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մը կ'արժէր իր կարգին զգեց նոյն իսկ մանկապարտեան վաճառականի ձո ըսել, իրենք թէ ամիկա՛ յատկապէս չինուած ըլլալ վարձարաններուն եւ տրապարաններուն համար :

Գուցէ անոնց համար պարզ գաւառացի ըլլանք մենք, բայց ամէն պարագայի մէջ ծայր կ'երթանք իրենց գնեց իրարու կը մօտեցնէ, ընկերական սանդուղին անտիանները կը սեղմէ եւ եղբայրականութեան հաւասարութիւն մը կը գնէ պարտիկին եւ մեծին միմիայն, առանց դժգոհութեան տեղի տալու երկու կողմին ալ :  
Միմիայն Պոլսոյ մարդերուն ձոն ճիշդ հակառակ դեր մը կը կատարէ. որքէ դժգոհ են իրենք, բայց եկու. տես որ մեր նախաձեռն չի գործելու հոս, եւ նոյն իսկ եթէ ինքեղբայրու տեղ անցնինք՝ նորէն մեր ձոն հաղոր ձոն հոս չնք փոխելու :  
Խօսքը մէկերին, չեմ գիտեր թէ ինչ ձեռք խառնա ինձի ձոն եւ ձոն ինչպիսի մը յարուցանելու հոս, միմիայն դիտարկութեան ուրիշ բան չկէր :

Կարտաւարի զերին է թերեւս որ ծննդաւոր յատկապէս այդ բաղին վրայ գաւառ ուշադրութեան ու ըսել տուաւ. քանի որ կը զգած թէ տեղ չունէին բնաւ այս տեղ :

—Մա՛, եւսմում, ձեռք չէ, եւ յետոյ... On est de Smyrne, ou on ne l'est pas.

Իւրմի... որքան փոխուել է սուկայն Հին ժամանակներու մէջ, եւս առաջին անգամ արդէ իւրմի կը գնէր եւ կ'ուզէր ծանոթանալ զաղաքին հետ, առաջին անգամ դէմը կ'ուզէր երկուստեան տաւարին վրայ կը խօսէր բերի, Ս. Ստեփաննոս եկեղեցին ցոյց կուտար.—Սա է կ'ընէր Սեդեկի վարձարանին գերեզմանը, հիւանդանոցի կ'ուտանդէր գրեզ, հայտնող կը պարտեցին եւ Տիֆլիսի խառնուրդ կը յանձնարարէր գնումներու համար :

Իսկ հիմա՛ իւրմիցին ցոյց կուտայ զեղ Մարաթի, Սեդեկի Քիւլը, Սեմանտուայի պարտեց, Օլիմպիան, Լէնինտաւ, Լուքան, վերջապէս այն ամէն ծախքը, ուր տուած մէկալիքը չափով զոտանալ կը ծախեն զերի :

Եւ ինչպիսի քաջաբերներն մը կ'արժէր իր կարգին զգեց նոյն իսկ մանկապարտեան վաճառականի ձո ըսել, իրենք թէ ամիկա՛ յատկապէս չինուած ըլլալ վարձարաններուն եւ տրապարաններուն համար :  
Գուցէ անոնց համար պարզ գաւառացի ըլլանք մենք, բայց ամէն պարագայի մէջ ծայր կ'երթանք իրենց գնեց իրարու կը մօտեցնէ, ընկերական սանդուղին անտիանները կը սեղմէ եւ եղբայրականութեան հաւասարութիւն մը կը գնէ պարտիկին եւ մեծին միմիայն, առանց դժգոհութեան տեղի տալու երկու կողմին ալ :  
Միմիայն Պոլսոյ մարդերուն ձոն ճիշդ հակառակ դեր մը կը կատարէ. որքէ դժգոհ են իրենք, բայց եկու. տես որ մեր նախաձեռն չի գործելու հոս, եւ նոյն իսկ եթէ ինք





